

Dansk normalmateriale til vurdering af psykomotorisk udvikling baseret på Ages & Stages Questionnaire

Katrine Kure Østergaard, Ane Vibeke Lando, Bo Mølholm Hansen & Gorm Greisen

INTRODUKTION

Gennem de seneste årtier er overlevelsen blandt for tidligt fødte steget markant. Disse børn, specielt de ekstremt præmature, der fødes før 28. gestationsuge, er i risiko for udviklingsforstyrrelser. Som følge heraf er det vigtigt at have effektive metoder til at monitorere og screene udviklingen hos disse børn. The Ages and Stages Questionnaire (ASQ) er et forældredfyldt spørgeskema, som er vist at være en billig, effektiv og pålidelig metode til vurdering af børns udvikling.

I dette studie blev der indsamlet ASQ-scoringer fra en gruppe tilfældigt udvalgte danske børn i alderen 9, 18 og 21 måneder med det formål at etablere et referencemateriale for henholdsvis 9 og 18 måneder.

MATERIALE OG METODER

I alt 298 børn blev tilfældigt udvalgt blandt den danske population ved hjælp af Det Centrale Personregister (CPR-registeret). Hundrede børn blev udvalgt til nimmånedersgruppen og 198 til 18- og 21-månedersgruppen. Fra Fødselsregisteret blev der indhentet data angående gestationsalder, Apgar-score, flerkoldsfødsel og kejsersnit. Der blev tilsendt et forklarende brev, et ASQ-skema, et helbredsskema og et spørgeskema angående moderens uddannelse. I nimmånedersgruppen modtog respondenterne et timåneders-ASQ-skema, og i både 18- og 21-månedersgruppen modtog de et 24-måneders-ASQ-skema. Efter indhentning af ASQ-skemaerne blev disse scoret, og desuden blev moderens uddannelsesniveau scoret og inddelt i tre kategorier.

Der blev udført lineær regression på nimmånedersgruppen og på 18- og 21-månedersgruppen. Desuden

blev moderens uddannelsesniveaus indflydelse på barnets totalscore undersøgt ved hjælp af lineær regression.

RESULTATER

Der fandtes en signifikant lineær sammenhæng mellem ASQ-totalscore og justeret alder for både 10- og 24-måneders-ASQ. Regressionerne fandtes til:

$$\frac{10\text{-måneder-ASQ-Z-score:}}{\text{ASQtotal} - (-0,87 + 22,3 \times \text{justeret alder i måneder})}{35,5}$$

$$\frac{24\text{-måneder-ASQ-Z-score:}}{\text{ASQtotal} - (-91,2 + 14,7 \times \text{justeret alder i måneder})}{32}$$

Residualerne var normalfordelte. Der var ikke forskel på svarprocenten ved 18- og 21-måneders-alder.

KONKLUSION

I studiet fandtes en betydelig og statistisk signifikant lineær association mellem alder og ASQ-totalscore. Det betyder, at børns udvikling kan vurderes ved hjælp af et ASQ, der er tiltænkt ældre børn efter passende alderskorrektion. Der var utilstrækkelige data over henholdsvis 11 og 22 måneder, hvorfor det anbefales at bruge timåneders-ASQ i aldersintervallet 8-10 måneder og 24-måneders-ASQ i aldersintervallet 18-22 måneder. Endvidere kan 2,5-percentilen bruges som en praktisk tærskel for tæt opfølgning eller nærmere undersøgelse af barnets udvikling. Ovenstående formler samt Figure 1 og Figure 2 i originalartiklen i Danish Medical Journal sikrer en let metode til vurdering af barnets udvikling og kan være specielt værdifulde i situationer, hvor adgangen til formelle udviklingstest er begrænset.

Derudover kan resultaterne bruges som reference for hele grupper, og dermed kan kvaliteten af neonatale services følges.

ASQ er et forældredfyldt spørgeskema, som er vist at være en billig, effektiv og pålidelig metode til vurdering af børns udvikling.

ORIGINALARTIKEL

Neonataalklinikken,
Juliane Marie Centret,
Rigshospitalet

